

AI • PULSUZ RESURS

AI ilə öyrənmə və qeyd sistemi: oxu, yoxla, xatırla

Dərs qeydlərini bir yerdə topla, çətin mövzuları AI ilə aydınlaşdır və özünü suallarla yoxla. Hazır qeyd şablonu və kopyalayıb istifadə edə biləcəyin sorğularla başla.

QISACA

Bir qeyd yeri və bir AI aləti seç. Hər mövzu üçün mənbə, öz izahın, nümunə və yoxlama sualları saxla. Əvvəl özün cavab ver, sonra AI-dən rəy al. Vacib məlumatları dərs materialı ilə tutuşdur.

KİMƏ LAZIMDIR

Universitet dərslərini, kurs materiallarını və imtahan hazırlığını daha rahat təşkil etmək istəyən tələbələr üçün. Proqramlaşdırma biliyi lazım deyil.

Nə əldə edəcəksən

- Hər fənn üçün axtarıb tapa biləcəyin sadə qeyd quruluşu yaradacaqsan.
- AI-dən hazır cavab almaq əvəzinə izah, ipucu və yoxlama sualları istəyə biləcəksən.
- Zəif bildiyin mövzuları tapıb növbəti təkrarını planlaşdıracaqsan.

1. Qeydlərin üçün bir yer seç

AI, yeni süni intellekt, mövzunu izah etməyə və məşq sualları hazırlamağa kömək edə bilər. Amma inandırıcı səslənən səhv cavab da verə bilər. Dərslik və müəllimin materialı əsas mənbə olsun.

- Qeyd yeri: Google Docs, Notion və ya adi dəftər seç. Başlanğıcda hamısını birlikdə işlətməyə ehtiyac yoxdur.
- AI köməkçisi: ChatGPT və ya Gemini seç. Bunlar səhsiz müəllim deyil. Fayl yükləmə imkanları və istifadə limitləri hesabına görə fərqlənə bilər.
- Quruluş: hər fənn üçün ayrıca qovluq və ya bölmə aç. Mövzuya aydın ad ver: “Marketing | Müştəri qrupları | Dərs 3”.
- Mənbə: qeydin başında dərsliyin adını, səhifəni və ya slayd nömrəsini yaz. Sonradan yoxlamaq asan olacaq.

2. Hər mövzunu bu ardıcılıqla işlə

1. Kiçik hissə seç. Məsələn, bütün müəhazirə əvəzinə bir anlayış və ya iki səhifə oxu.
2. Materialı bağla. Yadda qalanları öz sözlərinlə üç cümlədə yaz. Harada ilişdiyini ayrıca qeyd et.
3. Lazım olan parçanı və öz izahını AI-yə ver. Soruş: “Bu parçaya əsasən izahımdakı səhvləri göstər. Əvvəl bir ipucu ver, sonra yenidən cəhd etməyimi gözlə.”
4. Bir nümunə qur. Məsələn, müştəri qruplarını öyrənirsənsə, Bakıdakı bir kafenin tələbələrə və yaxınlıqdakı ofis işçilərinə necə fərqli təklif verə biləcəyini izah et.
5. AI-dən mövzu üzrə üç sual istə. Qeydə baxmadan cavablandır. Düzəlişləri mənbə ilə yoxla və qeydinə əlavə et.
6. Sabah suallara yenidən cavab ver. Rahat cavablandırıqlarını bir neçə gün sonra təkrar et. Çətin qalanlara daha tez qayıt.

Qeydə baxmadan cavab vermək yaddaşdan xatırlama məşqidir. Məqsəd gözəl xülasə toplamaq deyil, mövzunu köməksiz izah edə bilməkdir.

3. Hazır şablonu və sorğuları kopyala

Bu şablonu hər yeni mövzu üçün çoxalt. AI cavabını olduğu kimi yapışdırmaq əvəzinə, yoxladığın və başa düşdüyün fikirləri öz sözlərinlə yaz.

- Mövzu: ...
- Mənbə və səhifə/slayd: ...
- Öz sözlərimlə əsas fikir: ...
- Gündəlik həyatdan nümunəm: ...
- Qarışdırdığım məqam və ya səhvim: ...
- Özümü yoxlamaq üçün üç sual: ...
- Yoxlanmalı məlumat: ...
- Növbəti təkrar tarixi: ...
- İzah üçün: “Aşağıdakı parçanı sadə Azərbaycan dilində izah et. Yeni terminləri ilk dəfə işlədəndə qısa açıqlama ver. Parçada olmayan məlumatı ayrıca qeyd et. Mətn: [parçanı əlavə et].”
- Özünü yoxlamaq üçün: “Bu qeyddən üç açıq sual hazırla. Sualları bir-bir ver. Mən cavab verməyincə düzgün cavabı göstərmə. Qeyd: [qeydini əlavə et].”
- Səhvi tapmaq üçün: “Cavabımı verdiyim mənbə ilə müqayisə et. Düzgün hissəni, çatışmayan fikri və səhv hissəni göstər. Mənbə kifayət etmirsə, bunu açıq de. Mənbə: [...]. Cavabım: [...].”

AI Builders icması ilə irəli get

Real nümunələr, başqalarının rəyi və müzakirə üçün Azərbaycan AI Builders icmasının resurslarına bax:

<https://abcommunity.org/resurslar>. Hazırladığın bir mövzu qeydini şəxsi məlumatları çıxardıqdan sonra icmada paylaş. “Bu izahda nə aydın deyil?” kimi konkret sual vermək faydalı rəy almağı asanlaşdırır.

Tez-tez verilən suallar

AI-nin verdiyi cavabın düzgün olduğunu necə yoxlayım?

Tərifləri, tarixləri və düsturları dərslik və ya müəllimin materialı ilə tutuşdur. AI-nin yazdığı mənbə adını yoxlanmış istinad sayma. Səhifəni özün aç və deyilən fikrin orada olub-olmadığına bax. Uyğunsuzluq qalırsa, qeyddə “yoxlanmalıdır” yaz və müəllimdən soruş.

Bu sistemlə ev tapşırığını da hazırlamaq olar?

Əvvəl müəllimin AI istifadəsi ilə bağlı qaydasını yoxla. İcazə verilən çərçivədə mövzunu anlamaq, məşq etmək və öz yazına rəy almaq üçün istifadə et. AI-nin hazırladığı mətni öz işin kimi təqdim etmə. İstifadəni açıqlamaq tələb olunursa, necə kömək aldığını qeyd et.

Bütün mühazirəni və şəxsi qeydlərimi yükləməliyəm?

Xeyr. Başlanğıc üçün öz yazdığın qısa qeyd və bir sual kifayətdir. Yalnız paylaşmağa icazən olan materialdan istifadə et. Adları, tələbə nömrələrini, qiymətləri və şəxsi yazışmaları çıxar. Fayl yükləmək mümkün deyilsə, lazım olan qısa parçanı mətn kimi əlavə et.